

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Victor Boico, Ion Guzun,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Garaba Valentin xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx

și

Agapie Mariana xxxx, născută la xx xx xxxx, originară și domiciliată în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.09.2016 – 24.05.2018;

Instanța de apel: 20.07.2018 – 24.01.2019;

Instanța de recurs: 17.04.2019 – 12.11.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 24 mai 2018, *Garaba Valentin* a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Agapie Mariana a fost achitată de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, *Garaba Valentin*, a fost învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că la 03.05.2016, pe la orele 09.00, la o înțelegere prealabilă și împreună cu concubina *Agapie Mariana*, aflându-se la domiciliu ultimei, care este situat în s. xxxx r-nul xxxx, în mod intenționat, având scopul de a-l priva de libertate pe *Baeș Lilian*, care este fratele concubinei sale și cu care conlocuiesc, folosindu-se de starea de neputință

a acestuia care face parte din categoria persoanelor social vulnerabile, face abuz de alcool și demonstrând supremație și autoritate asupra lui, l-a privat ilegal de libertate legându-l cu un lanț metalic, în acaretul de la domiciliu părții vătămate, ținându-l acolo până la data de 06.05.2016, aproximativ la 18.00, când a fost depistat de vecina Amalani Larisa, lipsându-l astfel de posibilitatea de a se deplasa liber, de a-și alege locul aflării și de a comunica nestingherit cu persoanele care dorește.

Acțiunile lui Garaba Valentin au fost încadrate de organul de urmărire penală în prevederile art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, cu semnele calificative - privațiunea ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane.

Agapie Mariana, a fost învinuită de organul de urmărire penală pentru faptul că la 03.05.2016 pe la orele 09.00, aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx r-nul xxxx, având scopul de a-l priva de libertate pe fratele său Baeș Lilian, folosindu-se de starea de neputință a ultimului, care face parte din categoria persoanelor social vulnerabile, face abuz de alcool și demonstrând, supremație și autoritate asupra ultimului, la o înțelegere prealabilă și împreună cu concubinul Garaba Valentin, l-a privat ilegal de libertate legându-l cu un lanț metalic, în acaretul din domiciliul lor comun, ținându-l acolo până la data de 06.05.2016, aproximativ ora 18:00, când a fost depistat de vecina Amalani Larisa, lipsindu-l astfel de posibilitatea de a se deplasa liber, de a-și alege locul aflării și de a comunica nestingherit cu persoanele care dorește.

Acțiunile lui Agapie Mariana au fost încadrate de organul de urmărire penală în prevederile art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, cu semnele calificative - privațiunea ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința de achitare, procurorul a depus apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Garaba Valentin și Agapie Mariana să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, a câte 4 ani închisoare, fiecare, iar conform prevederilor art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită de suspendat pe o perioadă de probațiune a câte 3 ani fiecare.

În apelul declarat procurorul a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța s-a bazat pe argumente nefondate, fără a le da o apreciere în coroborare cu celelalte probe obiective, altor probe în ansamblu, obținute conform rigorilor Codului procedură penală în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată.

În ședințele de judecată au fost cercetate probele acumulate legal la faza urmăririi penale, care consideră că dovedesc pe deplin vinovăția inculpaților Garaba Valentin și Agapie Mariana de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

Instanța a invocat că prin procesul verbal nr.315 din 06.05.2016 s-a stabilit că Lilian Baeș se afla în stare de ebrietate cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,33 mg/l.

Prin urmare, Baeș Lilian se afla în stare de ebrietate la momentul audierii sale în calitate de parte vătămată la data de 06.05.2016. La data de 07.05.2016, Baeș Lilian a depus o cerere, prin care a declarat că la data de 06.05.2016, fiind în stare de ebrietate, a fost impus de către procuror să declare că chipurile Garaba Valentin l-a legat cu un lanț, l-a închis în șopron și dânsul, fiind deprins cu alcoolul și fiind răutăcios, a declarat ce i s-a spus. A dorit și avocat, dar i s-a spus că nu i se permite.

A mai invocat instanța că, circumstanțele expuse denotă că la data de 06.05.2016, Baeș

Lilian a fost audiat în stare de ebrietate, ceea ce se apreciază ca un viciu fundamental garantat de Convenția Pentru Drepturile Omului, adică persoana a fost audiată într-o stare în care nu-și dădea seama de acțiunile sale.

Instanța de judecată a apreciat critic acțiunile organului de urmărire penală cu privire la audierea lui Baeș în calitate de parte vătămată în stare de ebrietate, ceea ce o consideră ca nefondat, aici urmează de menționat că această poziție este combătută prin declarațiile medicului care l-a examinat în seara de 06.05.2016 pe Lilian Baeș și prin secvențele video din momentul audierii din aceeași data, unde Lilian Baeș este într-o stare normală și adecvată.

A menționat că, nu pot fi lăsate fără apreciere declarațiile martorilor făcute în instanță, precum că în seara de 06.05.2016, la momentul depistării lui Lilian Baieș și până la audierea acestuia de către procuror, el a declarat tuturor aceleași circumstanțe, precum că a fost privat de libertate de către Garaba Valentin de comun acord cu Agapie Mariana. Or, acele circumstanțe declarate de către partea vătămată martorilor prezenți la locul faptei, sunt analogice cu declarațiile făcute și ulterior în cadrul audierii în calitate de parte vătămată la 06.05.2016 ceea ce denotă faptul că el se afla într-o stare adecvată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019 a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința în partea privind-o doar pe Agapie Mariana și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

- Agapie Mariana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar conform prevederilor art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, instanța de apel dând o nouă apreciere probelor administrate la faza urmăririi penale, a constatat că Agapie Mariana, la data de 03.05.2016 pe la orele 09.00, aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx r-nul xxxx, având scopul de a-l priva de libertate pe ratele său Baeș Lilian, folosindu-se de starea de neputință a ultimului, care face parte din categoria persoanelor social vulnerabile, face abuz de alcool și demonstrând supremație și autoritate asupra ultimului, l-a privat ilegal de libertate legându-l cu un lanț metalic, în acaretul din domiciliul lor comun, ținându-l acolo până la data de 06.05.2016, aproximativ ora 18.00, când a fost depistat de vecina Amalani Larisa, lipsindu-l astfel de posibilitatea de a se deplasa liber, de a-și alege locul aflării și de a comunica nestingherit cu persoanele care dorește.

Instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art.101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare și verificate în ședința instanței, a constatat o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Agapie Mariana a infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi - *privațiunea ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei.*

Instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatei privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale se combat prin totalitatea de probe și anume prin declarațiile părții vătămate Baeș Lilian, declarațiile martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatei Agapie Mariana în comiterea infracțiunii de privațiune ilegală de libertate.

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond a ajuns la soluția eronată de a achita

inculpata Agapie Mariana de sub învinuirea adusă în baza art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal, pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii. Afirmările, precum că fapta inculpatei Agapie Mariana nu întrunește elementele infracțiunii, sunt neîntemeiate și contravin probelor și materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceasta nu echivalează cu achitarea, de vreme ce există probe care, dovedesc cu certitudine vinovăția ultimei în săvârșirea infracțiunii de *privațiune ilegală de libertate*.

Instanța de apel a constatat că, în acțiunile lui Agapie Mariana sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal și anume în ședința de judecată, atât din declarațiile lui Baeș Lilian, cât și din declarațiile lui Agapie Mariana, cât și din probele cercetate în ședința de judecată, s-a stabilit că *la data de 06 mai 2016, în prima jumătate a zilei, Baeș Lilian, aflându-se la domiciliul său, situat în satul xxxx, r-nul xxxx, din dorința sa proprie, având scopul de a depăși starea sa de criză după perioada îndelungată de consum excesiv al alcoolului, a decis să se izoleze de consăteni și de membrii familiei sale în acaretul aflat în curtea domiciliului său, unde singur a mers, s-a legat singur la un picior cu lanțul adus la rugămintea sa de sora, Agapie Mariana, care, la rugămintea lui, l-a ajutat să se lege și la al doilea picior cu cleștele și sârma pe care singur și le-a pregătit*, astfel, Agapie Mariana l-a legat la al doilea picior pe Baeș Lilian, în scopul de a-l priva ilegal de libertate și de a-l împiedica a se deplasa după dorința sa, dar din contra, la dorința fratelui de a depăși starea de criză de consum îndelungat al alcoolului.

Instanța de apel a reținut că, prin declarațiile părții vătămate Baeș Lilian cât și a martorilor Amalani Larisa, Guțan Marcel, Sîrbu Serghei, Cucovici Andrei, Proharencu Tudor, Cocovici Nicolae, Platon Liuba, Moisei Ion, Iordan Zinaida și Josan Mihail, cât și verificarea și aprecierea probelor - Raportul de expertiză medico-legală, tabel fotografic și fotografiile ridicate din telefonul mobil al Amalani Larisa (anexate la cauza penală) cercetate în instanța de fond conțin amănunte pe care nici o persoană, care nu ar fi fost implicată, nu le putea reda, cum ar fi de exemplu presupusa înțelegere prealabilă dintre partea vătămată Baeș Lilian și inculpata Agapie Mariana, modul cum l-au preluat pe Baeș Lilian de la locuința sa, locația unde a fost privat de libertate și modalitatea în care a fost ținut.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că în cazul dat s-a stabilit prezența intenției directe în acțiunile lui Agapie Mariana, ceea ce formează componența infracțiunii prevăzută la art.166 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a constatat că, în ședința instanței nu a fost probat faptul că Agapie Mariana la o înțelegere prealabilă și împreună cu concubinul Garaba Valentin, l-ar fi privat ilegal de libertate, legându-l cu un lanț metalic, în acaretul din domiciliul lor comun, pe L. Baeș, or, nici un martor nu a declarat că ar fi văzut momentul legării părții vătămate Baeș Lilian de către Garaba Valentin sau că ar fi văzut vreo dată cum l-ar fi agresat pe ultimul.

Mai mult, Garaba Valentin în seara zilei de 06 mai 2016, când se întorcea de la serviciu spre casă, nici nu cunoștea despre cele întâmplate și nici o probă cercetată în ședința de judecată nu a demonstrat că ultimul ar fi cunoscut și ar fi avut intenția de a ascunde acest fapt, ce se confirmă prin declarațiile lui Baeș Lilian și declarațiile lui Agapie Mariana în ședința de judecată, prin restul probelor cercetate în ședința de judecată.

Instanța de apel a atestat că, prezența în acțiunile inculpatei Agapie Mariana atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate în cadrul ședințelor judecătorești, care au fost

verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu semnele calificative - *privațiunea ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei.*

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75, 76-78, 90 Cod penal și anume, de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpata Agapie Mariana, care se atribuie la categoria celor grave, nu a recunoscut vina, de personalitatea acesteia, care anterior nu a fost condamnată, de circumstanțe atenuante și agravante, care nu au fost stabilite în speță, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel, ajungând la concluzia că, corijarea și reeducarea acesteia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare și a prevederilor art.90 Cod penal, apreciind pedeapsa aplicată drept una echitabilă și proporțională faptei comise de către inculpată.

Cu privire la învinuirea adusă inculpatului Garaba Valentin în baza art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor prezentate de către procuror și examinate de prima instanță, probelor cercetate suplimentar în instanța de apel, probelor scrise din dosar, a considerat că prima instanță a constatat în mod justificat faptul că procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra vinovăția inculpatului Garaba Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, și corect a pronunțat o sentință de achitare, *pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat or, din ansamblul de probe prezentate de procuror nu se confirmă vinovăția acestuia.*

Astfel, împrejurările ce au determinat necesitatea achitării lui Garaba Valentin au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării, în cauza penală fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de fond a ajuns corect la concluzia că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, ce a determinat necesitatea achitării acestuia.

Instanța de apel a constatat că, nu a fost prezentată nici o probă care ar demonstra că Garaba Valentin a comis privațiunea ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane.

Instanța de apel a stabilit că nici un martor nu a declarat că ar fi văzut momentul legării părții vătămate Baeș Lilian de către Garaba Valentin, nici un martor nu a declarat că ar fi văzut vreo dată cum Garaba Valentin l-ar fi agresat pe ultimul.

Martorii acuzării, audiați în ședința de judecată, au confirmat că l-au văzut legat pe Baeș Lilian, dar cine l-a legat și în ce mod, nimeni nu a văzut și nu a declarat.

Din procesul verbal de cercetate la fata locului din 06 mai 2016 s-a stabilit circumstanțele care au fost depistate, dar nu s-a constatat că Baeș Lilian ar fi fost legat de Garaba Valentin.

Învinuirea se bazează pe declarațiile inițiale a lui Baeș Lilian, care la acel moment se afla în stare de ebrietate, pe declarațiile martorului Amalani Larisa, care a acționat în scop de răzbunare în privința lui Garaba Valentin, în legătură cu un conflict anterior și pe declarațiile martorului Racșa Eugenia, care la momentul audierii se afla în stare de ebrietate avansată.

Astfel, instanța de apel a conchis că nici o probă cercetată nu a demonstrat participarea lui Garaba Valentin în vre-un mod la legarea lui Baeș Lilian, considerente care generează soluția achitării acestuia de învinuirea adusă în baza art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, invocând temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, considerând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul său, respectiv hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În motivarea recursului ordinar a invocat că, instanța de apel cercetând probele prezentate de acuzare, nu le-a dat apreciere în conformitate prevederile art.101 Cod de procedură penală, fiecare separat și toate probele în coroborare. Concluzia expusă de către instanța de apel este una neîntemeiată și pripită.

Astfel, instanța de apel eronat a menținut sentința de achitare a inculpatului Garaba Valentin și a exclus din învinuirea lui Agapie Mariana calificativul, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane.

Susține recurentul că, ambele instanțe s-au bazat doar pe argumentele nefondate ale inculpaților, fără a se da o apreciere în coroborare cu celelalte probe obiective.

De asemenea, în ședința instanței de apel au fost cercetate probele acumulate legal la faza urmăririi penale, care consideră că dovedesc pe deplin vinovăția inculpaților Garaba Valentin și Agapie Mariana de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal și care coroborează între ele.

Mai susține recurentul că, în motivarea soluției sale, instanța de apel a constatat că partea vătămată Baeș Lilian se afla în stare de ebrietate la momentul audierii sale în calitate de parte vătămată la data de 06.05.2016 și din acest motiv le apreciază critic. Însă omite să se expui în baza căror circumstanțe s-a bazat, deoarece la data de 07.05.2016, Baeș Lilian a depus o cerere, prin care a declarat că la data de 06.05.2016, fiind în stare de ebrietate, a fost impus de către procuror să declare că chipurile Garaba Valentin l-a legat cu un lanț și închis în șopron și dânsul, fiind deprins cu alcoolul și răutăcios, a declarat ce i s-a spus. A dorit și avocat, dar i s-a spus că nu i se permite.

Menționează că, la audierea părții vătămate conform înregistrărilor video, în momentul audierii de către procuror la 06.05.2016, nu se atestă careva influențe, convingeri asupra părții vătămate de a face declarații într-un fel sau altul, acesta declară singur și liber circumstanțele faptei.

De asemenea, nu pot fi lăsate fără apreciere declarațiile martorilor făcute în instanță, precum că în seara de 06.05.2016, la momentul depistării lui Lilian Baieș și adică până la audierea acestuia de către procuror, el a declarat tuturor aceleași circumstanțe, precum că a fost privat de libertate de către Valentin Garaba de comun acord cu Mariana Agapie. Or, acele circumstanțe declarate de către partea vătămată martorilor prezenți la locul faptei, sunt analogice cu declarațiile făcute și ulterior în cadrul audierii în calitate de parte vătămată la 06.05.2016 ceea ce denotă faptul că el se afla într-o stare adecvată.

Totodată, instanța de apel nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului Garaba Valentin de comiterea infracțiunii incriminate.

În context, recursul este axat pe aceleași afirmații, care au fost invocate în apel.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform

materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate. Însă, în tot cazul instanța de apel trebuie în mod obligatoriu să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin argumentarea și cu trimitere la probe, la documente, concluzia de respingere ori admitere a căruiva din motivele invocate.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că prevederile legale menționate, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Verificând actele cauzei, raportate la criticele procurorului, instanța de recurs conchide că hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei, conducându-se în acest sens de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că partea acuzării, atât la etapa judecării apelului, cât și în prezent, critică modalitatea de apreciere a probatoriului administrat în vederea demonstrării acțiunilor ilicite comise de inculpații Garaba Valentin și Agapie Mariana, făcând trimitere la faptul că instanța de apel nu a îndeplinit prevederile legii și nu a ținut seama de explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct.14 al Hotărârii nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, din sensul cărora rezultă că, nerespectarea cerințelor legii și neoferirea unui răspuns argumentat la toate criticele din apel, echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce se califică ca eroare și atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Analizând partea motivantă a deciziei instanței de apel, se poate de conchis cu certitudine că, aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu motivele invocate de apelantul-procuror și circumstanțele reale ale cauzei.

Concomitent, procurorul consideră viciată procedura de examinare a acestei cauze de către instanțele ierarhic inferioare, din motiv că acestea superficial și fără o analiză detaliată și coroborată a probatoriului au conchis asupra soluției de achitare a inculpatului Garaba Valentin și respectiv instanța de apel a exclus din învinuirea inculpatei Agapie Mariana calificativul, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane, neînlăturând un șir de contradicții existente între declarațiile părții vătămate, martorilor și celelalte mijloace probatorii.

Instanța de recurs consideră că, toate criticele expuse de procuror în cererea de recurs, sunt fondate, urmând a fi admise, deoarece aspectele factologice asupra cărora atenționează recurentul reprezintă în esență răsturnarea soluției de achitare dispusă de instanțele ierarhic inferioare în privința lui Garaba Valentin și respectiv excluderea din învinuirea inculpatei Agapie Mariana calificativul, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane.

Totodată, instanța de recurs menționează, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Totuși, este altă situație când la etapele inferioare de judecare a cauzei s-a admis o eroare gravă de fapt. Or, Colegiul penal lărgit reiterează că, pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În speță, analizând minuțios hotărârile judecătorești contestate de procuror, Colegiul penal lărgit constată că materialul probator susține o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe.

Atunci când persoanelor li se reproșează săvârșirea unei fapte penale și li se aduce o acuzație gravă, în cazul din speță fiind - comiterea infracțiunii de *privațiune ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane*, investigațiile efectuate de organul de urmărire penală și cercetarea judecătorească trebuie să fie corespunzătoare exigențelor ce derivă din obligațiile pozitive ale statului inserate în art.6 din Convenția Europeană.

În acest proces, balansând între probele prezentate de partea acuzării și cele susținute de partea apărării, instanțele de fond, în vederea respectării echității procedurii și asigurării tuturor garanțiilor procesuale participanților la proces, urmau să analizeze minuțios și în contradictoriu probele din dosar, înclinând balanța în favoarea stabilirii adevărului, dar nu părtinitor, după cum s-a procedat la caz, or argumentele și poziția procurorului a fost cu desăvârșire desconsiderată.

În expunerea de motive, care au stat la baza soluției de admitere a recursului declarat, instanța de recurs reține că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet asupra fondului cauzei, prin alte cuvinte provoacă un control integral atât vizavi de circumstanțele de fapt, cât și asupra celor de drept, în privința persoanelor acuzate și privitor la argumentele avansate de apelant, în latura penală și cea civilă.

Articolul 417 alin.(1) pct. 7) - 8) Cod de procedură penală stipulează expres că decizia instanție de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea acestuia, precum și motivele adoptării unei atare soluții. Dacă instanța de apel nu îndeplinește prevederile legale expuse supra, toate acestea echivalează cu nerezolvarea fondului apelului declarat, fapt ce atrage după sine casarea deciziei adoptate.

Analizând actul adoptat de instanța de apel, în raport cu erorile semnalate de recurent, Colegiul penal lărgit constată că instanța a eșuat să examineze minuțios aspectele învinuirii înaintate inculpaților Garaba Valentin și Agapie Mariana și constatările din sentința, care sunt importante pentru justa soluționare a cauzei, axându-se preponderent pe aceleași raționamente

expuse de prima instanță în favoarea achitării inculpatului Garaba Valentin. *De facto*, instanța de apel, ajungând la aceeași concluzie despre nevinovăția inculpatului Garaba Valentin ca și prima instanță, nu a pătruns în esența problemei de drept deduse judecății și doar în linii generale a statuat că, Garaba Valentin nu se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel casând sentința primei instanțe în partea privind-o doar pe Agapie Mariana, a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a recunoscut-o vinovată pe Agapie Mariana în baza art.166 alin.(2) lit. c) Cod penal, *privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei.*

Pentru motivarea acestei soluții, instanța de apel a relevant următoarele că *„nu a fost probat faptul că Agapie Mariana la o înțelegere prealabilă și împreună cu concubinul Garaba Valentin, l-a privat ilegal de libertate legându-l cu un lanț metalic, în acaretul din domiciliul lor comun, or, nici un martor nu a declarat că ar fi văzut momentul legării părții vătămate Baeș Lilian de către Garaba Valentin, nici un martor nu a declarat că ar fi văzut vre-o dată cum Garaba Valentin l-ar fi agresat pe ultimul.*

Mai mult, Garaba Valentin în seara zilei de 06 mai 2016, când se întorcea de la serviciu spre casă, dânsul nici nu cunoștea despre cele întâmplate, și nici o probă cercetată în ședința de judecată nu a demonstrat că ultimul ar fi cunoscut și ar fi avut intenția de a ascunde acest fapt, ce se confirmă prin declarațiile lui Baeș Lilian și declarațiile lui Agapie Mariana în ședința de judecată și prin restul probelor cercetate în ședința de judecată”.

În urma analizei circumstanțelor cauzei, instanța de apel a exclus din acțiunile inculpatei Agapie Mariana calificativul *„săvârșită de două persoane”*, ajungând la concluzia că, de către acuzare nu a fost dovedită prin probatoriu administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată vinovăția lui Garaba Valentin.

În context, se relevă că Curtea Europeană reamintește cu fiecare ocazie posibilă că, echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar efectul art.6 § 1 este, *inter alia*, de a plasa *„tribunalul”* sub obligația pozitivă de a instrumenta cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, raportând învinuirea înaintată inculpaților la probele susținute de procuror și cele prezentate de apărători, prin dezbaterea argumentelor aduse de părți, fără a fi prejudiciat cumva fondul.

La caz, este corect fixat de procuror că instanțele urmau să acorde o atenție deosebită declarațiilor părții vătămate Baeș Lilian depuse la etapa urmării penale, cât și declarațiilor martorilor depuse în instanță, precum că în seara de 06.05.2016, la momentul depistării părții vătămate Baieș Lilian, până la audierea acestuia de către procuror, acesta a declarat tuturor aceleași circumstanțe, *precum că a fost privat de libertate de către Garaba Valentin de comun acord cu Agapie Mariana.*

Circumstanțele declarate de către partea vătămată și martorii prezenți la locul faptei, sunt analogice cu declarațiile făcute ulterior, în cadrul audierii în calitate de parte vătămată la 06.05.2016, ceea ce denotă faptul că el se afla într-o stare adecvată.

Astfel, instanțele nu au apreciat faptul că, partea vătămată este o persoană social vulnerabilă și este totalmente dependentă de sora sa, inculpata Agapie Mariana, anume acest factor a influențat partea vătămată ca ulterior să-și schimbe declarațiile. Or, din declarațiile inculpatei Agapie Mariana, audiată în ședința de judecată, rezultă că Agapie Mariana i-a scris și semnat cererea prin care parte vătămată Baieș Lilian a solicitat de a fi audiat suplimentar și ulterior a

depus declarații opuse, în folosul versiunii înaintate de inculpați.

Cu toate acestea, instanțele de fond au acordat o atenție deosebită declarațiilor inculpaților, acestea prevalând asupra probelor prezentate de procuror, care confirmă că parte vătămată a fost privată de libertate de către Garaba Valentin de comun acord cu Mariana Agapie.

În acest sens, instanțele de fond au conchis că vinovăția lui Garaba Valentin de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, și anume *privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane*, nu a fost dovedită indubitabil prin probatoriul administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată.

Pentru motivarea acestei soluții prima instanță a relevant că nici o probă cercetată nu a demonstrat participarea lui Garaba Valentin în vre-un mod la privațiunea ilegală de libertate a lui Baeș Lilian, considerente care generează soluția achitării acestuia de învinuirea adusă în baza art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

Exact aceleași argumente au stat și la baza soluției de menținere a sentinței și respingere a apelului declarat de procuror pronunțate de către instanța de apel, că acuzațiile aduse lui Garaba Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(2) lit. c), d) Cod penal nu și-au găsit confirmare, în susținerea învinuirii nefiind prezentate probe care ar demonstra cu certitudine și fără vreun dubiu rezonabil vinovăție acestuia.

Or, omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de către instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Statuările ce preced, referitoare la lipsa probelor ce ar confirma vinovăție inculpatului Garaba Valentin sunt pripite. Prin urmare, la caz, nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirii și cele prezentate în favoarea achitării lui Garaba Valentin.

Colegiul penal lărgit apreciază că, instanța de apel într-un mod foarte succint și evaziv a stabilit că nici o probă din cele administrate pe caz nu-l incriminează pe inculpatul Garaba Valentin, ci din contra îl dezvinovățește.

În opinia Colegiului penal lărgit, făcând o atare apreciere, instanța nu a supus analizei ansamblul probator administrat, nu a răspuns prin argumente temeinice la un șir de critici semnalate de procuror în cererea de apel și reiterate de acesta și în recursul ordinar, care prezintă importanță pentru justa soluționare a cauzei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit consideră că, instanțele de fond vădit tendențios și pripit s-au expus asupra nevinovăției inculpatului Garaba Valentin de comiterea infracțiunii de *privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, profitând de starea de neputință a persoanei, săvârșită de două persoane*, și excluderea din învinuirea inculpatei Agapie Mariana calificativul, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile expuse în dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să judece cauza în strictă conformitate cu exigențele legii procesual-penale și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie.

Având în vedere motivele casării deciziei recurate, instanța de apel urmează să înlătore omisiunile și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în corespundere cu prevederile art.414, 415, 417- 419 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Garaba Valentin xxxx și Agapie Mariana xxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 12 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Victor Boico

Ion Guzun